

REGULERINGSKOMMISSIE VOOR ENERGIE IN HET BRUSSELS HOOFDSTEDELIJK GEWEST

ADVIES (BRUGEL-ADVIES-20210629-324)

In verband met de kwantitatieve studie over de huidige dynamiek en het toekomstige evenwicht van het stelsel van groenestroomcertificaten in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest (deel 2)

Opgesteld op basis van artikel 30bis, § 2, 2° van de ordonnantie van 19 juli 2001 betreffende de organisatie van de elektriciteitsmarkt in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest

29.06.2021

Inhoud

1	Juridische grondslag.....	3
2	Achtergrond en doel van de studie	4
3	Het standpunt van BRUGEL over de conclusies van de studie	5
3.1	Scenario's voor de ontwikkeling van de productie van groene stroom.....	5
3.1.1	Methodologie	5
3.1.2	Hypothesen.....	5
3.1.3	Conclusies van Climact.....	6
3.1.4	Positie van BRUGEL	6
3.2	Scenario's voor de evolutie van de toekenningen van groenestroomcertificaten	6
3.2.1	Methodologie	6
3.2.2	Hypothesen.....	7
3.2.3	Conclusies van Climact.....	7
3.2.4	Positie van BRUGEL	7
3.3	Evolutiescenario's voor de elektriciteitslevering.....	8
3.3.1	Methodologie	8
3.3.2	Hypothesen.....	8
3.3.3	Conclusies van Climact.....	9
3.3.4	Positie van BRUGEL	9
3.4	Evenwicht tussen vraag en aanbod	9
3.4.1	Methodologie	9
3.4.2	Hypothesen.....	9
3.4.3	Conclusies van Climact.....	10
3.4.4	Positie van BRUGEL	10
4	Voorstel van BRUGEL in verband met de quota	11
5	Bibliografie	13

Lijst van de tabellen

Tabel 1:	Aangepaste quota voor de zes geselecteerde scenario's	10
Tabel 2:	Door BRUGEL voorgestelde quota voor de periode 2022-2025.....	11

I Juridische grondslag

De ordonnantie van 19 juli 2001 betreffende de organisatie van de elektriciteitsmarkt in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest bepaalt in haar artikel 30bis, § 2, ingevoegd door artikel 56 van de ordonnantie van 14 december 2006, dat:

"[...] BRUGEL wordt bekleed met een opdracht tot verlening van advies aan de overheid over de organisatie en de werking van de gewestelijke energiemarkt enerzijds, en met een algemene opdracht van toezicht op en controle van de toepassing van de hiermee verband houdende ordonnanties en besluiten anderzijds.

BRUGEL is belast met volgende opdrachten:

...

2° op eigen initiatief of op vraag van de Minister of de Regering, het uitvoeren van onderzoeken en studies of het geven van adviezen, betreffende de elektriciteits- en gasmarkt;

..."

De kwantitatieve studie over de huidige dynamiek en het toekomstige evenwicht van het stelsel van groenestroomcertificaten in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest werd verricht op initiatief van BRUGEL en werd toevertrouwd aan Climact.

In het Brussels Hoofdstedelijk Gewest is in hoofdstuk V van de ordonnantie van 19 juli 2001 betreffende de organisatie van de elektriciteitsmarkt in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest [1] een steunmechanisme voor de productie van groene stroom ingesteld dat gebaseerd is op een systeem van groenestroomcertificaten. Het besluit van de Brusselse Hoofdstedelijke Regering van 17 december 2015 betreffende de promotie van groene elektriciteit (hierna het "besluit groene elektriciteit" genoemd) legt de bepalingen in verband met de toekenning van groenestroomcertificaten aan de producenten vast [2].

De GSC-quota waaraan de elektriciteitsleveranciers in het BHG onderworpen zijn, worden dan weer bepaald door het besluit van de Brusselse Hoofdstedelijke Regering van 29 november 2012 tot vaststelling van de quota van groenestroomcertificaten voor de jaren 2013 en daarna [3].

2 Achtergrond en doel van de studie

In het BHG kunnen producenten van groene stroom, op voorwaarde van een certificering van hun installatie, tien jaar lang van BRUGEL een aantal groenestroomcertificaten krijgen dat evenredig is met hun productie. De elektriciteitsleveranciers van hun kant zijn verplicht om elk jaar een bepaald aantal groenestroomcertificaten in te dienen in verhouding tot hun elektriciteitslevering op de Brusselse markt ("quota groenestroomcertificaten"). Vraag en aanbod van groenestroomcertificaten ontmoeten elkaar dus op de markt en resulteren in een marktprijs die kan fluctueren.

De Brusselse Regering beslist over de quota na advies van BRUGEL. BRUGEL baseert zich hierbij op de gewestelijke doelstellingen inzake de productie van groene stroom, de vooruitzichten op het vlak van de evolutie van de levering van elektriciteit op de Brusselse markt en houdt daarbij rekening met de vaststellingen over de werking en het evenwicht van de markt van de groenestroomcertificaten. De quota worden dus zo vastgesteld dat wordt getracht een minimaal evenwicht tussen vraag en aanbod van groenestroomcertificaten te handhaven.

Bij de vaststelling van de quota tot 2025 [1] heeft de Regering rekening gehouden met het voorstel van BRUGEL van 7 augustus 2015 betreffende de aanpassing van de quota van groenestroomcertificaten. Bovendien bestaat de mogelijkheid de quota aan te passen wanneer er een aanzienlijk verschil bestaat tussen de toegekende groenestroomcertificaten en de van de leveranciers gevraagde groenestroomcertificaten.

Het Brussels Hoofdstedelijk Gewest heeft ook doelstellingen vastgelegd in het kader van zijn Gewestelijke Beleidsverklaring (GBV) [4] en in het Brusselse deel van het Nationaal Energie- en Klimaatplan 2030 (NEKP) [5] met betrekking tot de ontwikkeling van installaties voor de productie van groene stroom, veranderingen in het verbruik (energie-efficiëntie, elektrificatie van de gebruiksvormen: elektrische voertuigen, renovatie van gebouwen) en de elektriciteitslevering (bv.: energiedeling) Zo voorziet de GBV in een evaluatie van het systeem van groenestroomcertificaten en een aanpassing van het toekenningspercentage om rekening te houden met de dalende kosten van de productie van hernieuwbare elektriciteit.

Als antwoord op deze behoefte aan een nieuwe evaluatie van het steunmechanisme voor de productie van hernieuwbare energie in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest wilde BRUGEL op eigen initiatief in een eerste fase beschikken over een studie met het oog op een kwalitatieve evaluatie van de werking en de prestaties van het mechanisme van groenestroomcertificaten in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest. Deze kwalitatieve studie werd uitgevoerd door het studiebureau PricewaterhouseCoopers [6] en was het voorwerp van een advies van BRUGEL [7].

Na deze kwalitatieve studie wilde BRUGEL een kwantitatieve studie laten uitvoeren over de dynamiek en de liquiditeit van de huidige markt van groenestroomcertificaten ([eerste deel van de studie](#)), alsook over het marktevenwicht voor de komende jaren ([tweede deel](#)). Deze studie, waarbij Leefmilieu Brussel werd uitgenodigd in het begeleidend comité, werd toevertrouwd aan CLIMACT en vond plaats van november 2020 tot juni 2021.

Dit advies heeft betrekking op het tweede deel van de studie, waarin het toekomstige evenwicht van het systeem van groenestroomcertificaten in de periode 2021-2030 wordt beoordeeld op basis van voorspellende scenario's met betrekking tot de ontwikkeling van de productie van groene stroom in het BHG, de ontwikkeling van het steunniveau in het licht van de ontwikkeling van de productiekosten en de ontwikkeling van de levering van elektriciteit. Een modelleertool op MS Excel werd ook ter beschikking gesteld van BRUGEL als ondersteuning voor toekomstige denkoefeningen rond voorstellen voor quota voor groenestroomcertificaten.

3 Het standpunt van BRUGEL over de conclusies van de studie

3.1 Scenario's voor de ontwikkeling van de productie van groene stroom

3.1.1 Methodologie

Om de evolutie van de productie van groene stroom te evalueren, heeft Climact rekening gehouden met de evolutie van de productie van het bestaande park (instandhouding, ontmanteling en vervanging) en met de investeringen in nieuwe fotovoltaïsche installaties en warmtekrachtkoppelingen op aardgas.

3.1.2 Hypothesen

1. Windenergie, waterkrachtenergie en geothermie: verwaarloosbare impact en daarom niet in aanmerking genomen;
2. Verbrandingsoven: instandhouding van de elektriciteitsproductie na afloop van de toekenningsperiode van GSC's (einde van de periode om voor GSC's in aanmerking te komen in februari 2026);
3. Fotovoltaïsch: instandhouding van de elektriciteitsproductie na de periode van toekenning van de groenestroomcertificaten gelet op de veronderstelde economische levensduur van 25 jaar. Er wordt van uitgegaan dat de productiviteit van het park van FV zonne-energie (kWh/kWp.jaar) constant zal blijven over de periode 2021-2030.

Drie ontwikkelingsscenario's werden in aanmerking genomen¹:

- a. +15 MWp/jaar = groeipercentage waargenomen in de periode 2010-2020;
 - b. +30 MWp/jaar = tussentijds groeipercentage;
 - c. +45 MWp/jaar = groeipercentage dat vergelijkbaar is met dat van de laatste twee jaar (2019 en 2020).
4. Warmtekrachtkoppeling: er wordt geen rekening gehouden met nieuwe biogas- of koolzaadolie-installaties, aangezien deze beperkt zijn in aantal en productievolume. Instandhouding van de elektriciteitsproductie en de rendementen op basis van waargenomen historische gemiddelden. Wanneer een installatie het einde van haar economische levensduur bereikt (10 jaar), een termijn die ook overeenstemt met de periode waarin ze in aanmerking komt voor GSC's, wordt ervan uitgegaan dat zij wordt

¹ Merk op dat het scenario waarvoor werd gekozen in het Brusselse deel van het NEKP overeenkomt met een groeipercentage van nauwelijks 10 MWp/jaar en uitgaat van een geïnstalleerd FV vermogen van slechts 200 MWp tegen 2030. Deze drempel is in 2021 reeds bereikt.

vervangen door een installatie met dezelfde kenmerken. Het geïnstalleerde vermogen na vervanging wordt echter vastgesteld op 80% van het aanvankelijk geïnstalleerd vermogen, teneinde het in de praktijk waargenomen vervangingspercentage in de periode 2010-2020 te benaderen.

Voor de warmtekrachtkoppelingsinstallaties op aardgas werden drie ontwikkelingsscenario's in aanmerking genomen:

- a. +0 MWe/jaar: stagnatie van het geïnstalleerde vermogen;
- b. +1 MWe/jaar: bruto groeipercentage (vervanging + nieuwe installaties) vergelijkbaar met het percentage dat is waargenomen in de periode 2011-2020;
- c. +2 MWe/jaar: netto groeipercentage (vervanging + nieuwe installaties) vergelijkbaar met het percentage dat is waargenomen in de periode 2011-2020.

5. Fotovoltaïsche energie + warmtekrachtkoppeling: de voor een bepaald jaar geplande extra installaties worden geacht het hele jaar te produceren (indienstname op 1 januari).

3.1.3 Conclusies van Climact

Er werden drie scenario's voor de ontwikkeling van de productie van groene stroom geselecteerd door de ontwikkelingsscenario's voor FV zonne-energie te combineren met die voor warmtekrachtkoppeling op aardgas (RES min/gem/max). Het minimumscenario zou leiden tot een productie van groene stroom van 500 GWh tegen 2030 (inclusief 400 GWh hernieuwbare elektriciteit), terwijl het maximumscenario een productie van 850 GWh (inclusief 650 GWh hernieuwbare elektriciteit) mogelijk zou maken.

3.1.4 Positie van BRUGEL

De groeitempo's van het geïnstalleerd vermogen van de verschillende sectoren van de productie van groene stroom zijn geloofwaardig. De veronderstelling dat alle installaties die in de loop van een jaar in dienst worden genomen, op 1 januari in dienst worden genomen, strookt echter niet met de werkelijkheid en leidt tot een overschatting van de productie van groene stroom.

3.2 Scenario's voor de evolutie van de toekenningen van groenestroomcertificaten

3.2.1 Methodologie

De berekening van het steunniveau voor de fotovoltaïsche sector is gebaseerd op de methodologie die door BRUGEL wordt gevolgd voor de berekening van de vermenigvuldigingscoëfficiënten (VC's) om een eenvoudige terugwintijd van 7 jaar te garanderen. De evolutie van de investeringskosten wordt berekend op basis van de leergraad (learning rate), waarbij een kostenverlaging wordt verwacht ten opzichte van de beginsituatie na een verdubbeling van het geïnstalleerd vermogen. Voor de warmtekrachtkoppelingsinstallaties wordt het basistoekenningspercentage verkregen aan de hand van de formule in het besluit en is het gebaseerd op de waargenomen historische gemiddelde waarden. Voor installaties in meergezinswoningen weerspiegelt de aanpak voor de berekening van de VC's verschillende mogelijke richtingen voor het steunbeleid..

3.2.2 Hypothesen

1. Fotovoltaïsche energie: alleen de evolutie van de investeringskosten wordt in aanmerking genomen om de ontwikkelingsscenario's van het steunniveau af te leiden. De waarden van de andere parameters in de formule voor de berekening van de vermenigvuldigingscoëfficiënten zijn vastgesteld op de waarden die door BRUGEL in zijn laatste voorstel [8] zijn aangenomen. Aangenomen wordt dat de daling van de kosten van de installaties samenhangt met het ontwikkelingsniveau van de installaties in het BHG. De drie ontwikkelingsscenario's die voor de productie van fotovoltaïsche elektriciteit in aanmerking zijn genomen, zijn derhalve gekoppeld aan drie scenario's voor het steunniveau.
2. Warmtekrachtkoppeling: mature technologie, geen vooruitzicht op een daling van de investeringskosten. De door BRUGEL in september 2020 voorgestelde VC's [9] zouden vanaf 1 januari 2022 van toepassing moeten zijn. Voor de VC's werden drie scenario's in aanmerking genomen:
 - a. Behoud van 2022 tot 2030: de wens om de huidige steun te behouden;
 - b. Behoud van 2022 tot 2025, gevolgd door een lineaire daling tot 1 in 2030: geleidelijke terugtrekking;
 - c. Stopzetting vanaf 2026: einde van het huidige steunbeleid.
3. Fotovoltaïsche energie + warmtekrachtkoppeling: de voor een bepaald jaar geplande extra installaties worden geacht het hele jaar te produceren (indienstname op 1 januari) en zonder uitstel alle overeenkomstige GSC's te genieten. In de studie wordt voorts het behoud van het systeem van groenestroomcertificaten als systeem voor ondersteuning van de ontwikkeling van de groene stroom in het BHG over de periode 2021-2030 overwogen.

3.2.3 Conclusies van Climact

Door de scenario's voor de ontwikkeling van de productie van groene stroom te combineren met de scenario's voor de ontwikkeling van de steunniveaus, werden drie scenario's voor de ontwikkeling van de toekenning van groenestroomcertificaten afgeleid. Het volume van de toegekende GSC's schommelt rond 800.000 GSC's per jaar voor het scenario van maximale productie, waarbij het toekenningsniveau in 2030 daalt tot bijna 85% van het niveau in 2021. Voor het intermediaire scenario ligt dit aantal gemiddeld ongeveer 100.000 GSC's per jaar lager, met een toekenningsniveau dat daalt tot ongeveer 65% van het niveau van 2021. Het minimumscenario ligt dan weer gemiddeld 100.000 GSC's per jaar lager dan het intermediaire scenario en het toekenningsniveau in 2030 bedraagt amper 45% van het niveau in 2021.

3.2.4 Positie van BRUGEL

BRUGEL maakt wat voorbehoud bij de gebruikte methodologie en de geformuleerde hypothesen. Dit zijn de belangrijkste bedenkingen:

1. Zoals vermeld in paragraaf 3.1.4 is BRUGEL van mening dat de productie van groene stroom in de drie scenario's wordt overschat. Hetzelfde geldt dus voor de toekenning van GSC's;
2. BRUGEL betwijfelt of er binnen 10 jaar nog GSC's zullen worden toegekend aan zogenaamde "klassieke" fotovoltaïsche installaties. Indien de in de afgelopen jaren waargenomen trends worden voortgezet, is het waarschijnlijk dat specifieke steun via GSC's niet langer noodzakelijk zal zijn voor de ontwikkeling van deze sector;

3. Meer fundamenteel lijkt het gebruik van de leergraad om de verwachte vermindering van de kosten van een fotovoltaïsche installatie te koppelen aan een verdubbeling van het geïnstalleerd vermogen in vergelijking met de begincapaciteit, niet geschikt. BRUGEL is immers van mening dat de daling van de kosten meer verband houdt met factoren op wereldschaal dan op de schaal van het BHG.

3.3 Evolutescenario's voor de elektriciteitslevering

3.3.1 Methodologie

Het scenario voor de evolutie van het eindverbruik van elektriciteit in het BHG voor de sectoren huisvesting, tertiaire sector, industrie en openbaar vervoer (spoor) is gebaseerd op de meest recente Elia-prognoses voor 2025, die worden gebruikt in de jaarlijkse studie over de strategische reserve [10]. De door Climact ontwikkelde methodologie is gebaseerd op het prospectieve instrument BECalc, waarmee de invloed van de variatie van macro-economische parameters (beschikbaar inkomen, toegevoegde waarde van de tertiaire en de industriële sector, energie- en milieubeleid) op de ontwikkeling van het elektriciteitsverbruik wordt geanalyseerd. De nationale macro-economische tendensen die in de Elia-prognoses werden gebruikt, zijn vervangen door die van het BHG, om de specifieke kenmerken van Brussel te weerspiegelen. Vervolgens werden jaarlijkse groeipercentages van het elektriciteitsverbruik per sector berekend en toegepast op het BHG.

Er werden twee ontwikkelingsscenario's voor elektromobiliteit in overweging genomen op basis van het aantal inschrijvingen van elektrische en plug-in hybride voertuigen in het BHG.

De levering van elektriciteit waarvoor quota gelden (exclusief netverliezen) is vervolgens berekend op basis van het elektriciteitsverbruik na aftrek van de hoeveelheid geproduceerde en rechtstreeks zelf verbruikte groene stroom.

3.3.2 Hypothesen

1. De coronapandemie leidde tot een daling van het elektriciteitsverbruik van 2019 tot 2020 (de totale infeed in het BHG daalde met 7,2%). Met dit effect wordt rekening gehouden door ervan uit te gaan dat het jaar 2022 overeenkomt met een volledig herstel na corona. Het eindverbruik van elektriciteit in 2022 wordt dus geacht gelijk te zijn aan dat van 2019, met toepassing van de historische (dalende) tendensen die zijn waargenomen met betrekking tot de infeed van Elia en Sibelga. Het eindverbruik van elektriciteit in 2021 wordt verkregen door het gemiddelde te nemen van het eindverbruik van 2020 en 2022;
2. In de studie wordt geraamd dat er in het BHG jaarlijks 50.000 nieuwe wagens bijkomen. Afhankelijk van de ontwikkelingsscenario's voor elektromobiliteit varieert de penetratie van elektrische en plug-in hybride wagens in het aantal inschrijvingen in het BHG in 2030 tussen 30 en 50% voor de eerste groep en tussen 20 en 50% voor de tweede groep. Ook wordt aangenomen dat het aandeel km dat volledig elektrisch wordt afgelegd door de plug-in hybrides tussen 20 en 37% schommelt. Het verbruik van de elektrische wagens wordt op zijn beurt geraamd op 0,23 kWh/km;
3. Een daling van het aantal wagens in het BHG en de veralgemening van telewerk na de coronacrisis zijn niet in aanmerking genomen;

4. Met voertuigen van pendelaars is geen rekening gehouden. In de studie wordt ervan uitgegaan dat de instroom wordt gecompenseerd door de bedrijfsvoertuigen die in het BHG zijn geregistreerd (hoofdkantoor van de onderneming) en niet in het BHG worden gebruikt (de pendelaar en zijn werkplek bevinden zich buiten het BHG);
5. De percentages zelfverbruik van opgewekte groene stroom waarmee in de verschillende hernieuwbare energiesectoren rekening is gehouden, zijn de volgende:
 - a. Niet-huishoudelijke WKK: 100%
 - b. Huishoudelijke WKK: 20%
 - c. FV: 38%

3.3.3 Conclusies van Climact

Afhankelijk van het gekozen ontwikkelingsscenario voor elektromobiliteit (EV min/max) bedraagt het totale elektriciteitsverbruik 5.300 tot 5.600 GWh tegen 2030. De eigenverbruikpercentages die op de drie scenario's voor de productie van groene stroom zijn toegepast, leiden tot een hoeveelheid zelf verbruikte elektriciteit tussen 200 en 325 GWh. De combinatie van deze verschillende scenario's resulteert dus in zes scenario's voor de levering van elektriciteit.

3.3.4 Positie van BRUGEL

BRUGEL is het eens met de methodologie en de prognoses voor de verschillende sectoren buiten de elektromobiliteit. Anderzijds heeft BRUGEL bedenkingen bij de elektromobiliteit, die de overheersende factor is in de prognoses voor de elektriciteitsvoorziening in het BHG. De studie gaat immers voorbij aan de impact van de pendelaars, ervan uitgaande dat de inkomende en uitgaande stromen elkaar compenseren. Voor een gewest als het BHG zou dit punt van cruciaal belang kunnen zijn en verdient het nader onderzoek.

3.4 Evenwicht tussen vraag en aanbod

3.4.1 Methodologie

Het evenwicht op de markt wordt beoordeeld aan de hand van een indicator die overeenkomt met de waarde van de voorraad groenestroomcertificaten na "quotuminlevering" in verhouding tot het volume groenestroomcertificaten dat voor het betrokken jaar moet worden ingeleverd (genormaliseerde voorraadindex - GVI). Volgens de studie moet de waarde van de GVI tussen 25 en 100% (huidig niveau) liggen om enerzijds voldoende liquiditeit te waarborgen en anderzijds een groot onevenwicht te voorkomen.

In een eerste fase wordt de evolutie van het marktevenwicht beoordeeld door uit te gaan van het behoud van de tot 2025 vastgestelde quota. In een tweede fase wordt de ontwikkeling van de GVI geëvalueerd door de quota vanaf 2022 te herzien om vanaf 2026 terug te keren naar een GVI-waarde in de buurt van 25%.

3.4.2 Hypothesen

- I. De annuleringen van groenestroomcertificaten door leveranciers om aan hun quotumverplichtingen te voldoen, worden geacht te zijn afgesloten op 31 december van elk jaar, maar vinden in de praktijk plaats op 31 maart van het volgende jaar.

- De eind 2020 beschikbare voorraad GSC's wordt geacht gelijk te zijn aan de voorraad aan het eind van de QI-periode 2020 op 31.03.2021 (450.000 GSC's).

3.4.3 Conclusies van Climact

Door de quota tot 2025 te handhaven, neemt het gebrek aan evenwicht (overaanbod) op de markt van GSC's vanaf 2021 aanzienlijk toe. Zelfs in het meest "gunstige" geval (hoge elektromobiliteit en lage productie van groene stroom) overschrijdt de GVI van 2022 tot 2024 de drempel van 170%. Op basis van deze analyse is Climact van mening dat een herziening van de quota voor groenestroomcertificaten vanaf 2022 noodzakelijk is.

De door Climact voorgestelde quota volgens de 6 scenario's, alsook de overeenkomstige beoogde GVI, worden in de volgende tabel weergegeven:

Quota GSC's	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030
Van kracht	10,0%	10,8%	11,5%	12,3%	13,1%	14,0%	-	-	-	-	-
EV min	RES min		14,1%	16,1%	17,1%	17,8%	16,5%	12,5%	11,2%	9,5%	7,1%
	RES gem		14,7%	17,3%	18,9%	20,3%	19,7%	15,5%	14,4%	12,9%	10,6%
	RES max		15,4%	18,5%	20,7%	22,6%	22,5%	18,1%	17,0%	15,8%	13,6%
VE max	RES min		14,0%	15,9%	16,8%	17,4%	16,1%	12,1%	10,7%	9,1%	6,7%
	RES gem		14,7%	17,1%	18,7%	19,9%	19,2%	15,0%	13,8%	12,3%	10,1%
	RES max		15,3%	18,3%	20,4%	22,2%	22,0%	17,5%	16,4%	15,0%	12,8%
GVI	100%	143-151% ²	125%	100%	75%	50%	25%	25%	25%	25%	25%

Tabel 1: Aangepaste quota voor de zes geselecteerde scenario's

3.4.4 Positie van BRUGEL

BRUGEL sluit zich aan bij de vaststelling dat een herziening van de quota op korte termijn onontbeerlijk is als we willen terugkeren naar een evenwichtiger situatie tussen vraag en aanbod op de GSC-markt.

De streefwaarde van 25% voor de GVI is echter arbitrair. Ter vergelijking, zoals vermeld in de studie, heeft het Waalse bestuur gekozen voor een waarde van 50% van de GVI als voorraadniveau waarbij het risico van een te grote spanning op de markt kan worden vermeden.

Bovendien kan het feit dat bij de beoordeling van het marktevenwicht geen rekening wordt gehouden met het tijdsverloop tussen een quotuminleveringsperiode en een leveringsjaar, gevolgen hebben.

Tot slot is het in de bovenstaande paragrafen gemaakte voorbehoud ten aanzien van de prognoses voor de toekenning van GSC's en voor de levering van elektriciteit eveneens van invloed op de prognoses voor het evenwicht.

² Aangezien het quotum is vastgelegd voor het jaar 2021, varieert de GVI naargelang van het scenario

Om deze redenen heeft BRUGEL bedenkingen bij de door Climact in zijn studie voorgestelde quota, die met de nodige voorzichtigheid moeten worden geïnterpreteerd en gebruikt. Dit voorbehoud neemt toe naarmate men uitgaat van een periode die verder ligt in de tijd, omdat de hypothesen een toenemende impact krijgen in de loop der jaren.

4 Voorstel van BRUGEL in verband met de quota

De genormaliseerde voorraadindex (GVI) vertoont een waarde van 100% bij de afsluiting van de quotuminleveringsperiode 2020. Hoewel tot op heden geen verstoring van de marktwerking van de GSC's is vastgesteld, zijn er signalen dat er een reëel risico bestaat van een ineenstorting van de prijzen voor GSC's indien er geen actie wordt ondernomen. Het grote aantal installaties voor de productie van groene stroom dat de afgelopen jaren in dienst is genomen, heeft geleid tot een aanzienlijke toename van de toekenning en dus van het aanbod van groenestroomcertificaten. Een herziening op korte termijn van de huidige quota is derhalve noodzakelijk om terug te keren naar een evenwichtiger situatie tussen vraag en aanbod op de markt van de GSC's.

De bedenkingen van BRUGEL bij de kwantitatieve studie van Climact hebben een relatief beperkte impact op de periode 2022-2025, maar een grotere impact voor de daaropvolgende jaren. Hoe meer tijd er verstrijkt, hoe meer de voorspellende trajecten immers uiteenlopen. Bijgevolg stelt BRUGEL voor om de quota voor de komende vier jaar te verhogen op basis van de resultaten van de door Climact uitgevoerde studie en aanvullende analyses uit te voeren alvorens de quota voor de periode 2026-2030 vast te stellen. In dit verband merken we op dat het door Climact ontwikkelde instrument voor de berekening van de quota zodanig is ontworpen dat het door BRUGEL kan worden geconfigureerd en aangepast.

Uit de studie bleek dat de quota meer werden beïnvloed door de variatie in de productie van groene stroom dan door de verschillende prognoses voor de verdere evolutie van de elektromobiliteit. Bovendien is BRUGEL van mening dat de productie van groene stroom in de studie gedeeltelijk wordt overschat gezien de hypothese dat alle installaties die in de loop van een jaar in dienst worden genomen, reeds op 1 januari in dienst worden genomen.

Bijgevolg stelt BRUGEL voor om het gemiddelde te nemen van de quota van de twee scenario's waarbij rekening wordt gehouden met een tussentijdse groenestroomproductie (EV min RES gem en EV max RES gem) om opnieuw uit te komen bij een GVI van 50% op 1 april 2026. Dit percentage van 50% is de waarde die door het Waalse bestuur in aanmerking wordt genomen en zorgt voor voldoende liquiditeit terwijl tegelijk wordt gestreefd naar een evenwichtige situatie op de markt van de GSC's.

Een stapsgewijze daling van de GVI met 25% per jaar gedurende de periode 2022-2025 maakt het mogelijk deze drempel van 50% te bereiken door de voorraad overtollige GSC's geleidelijk te absorberen. Tabel 2 bevat de door BRUGEL voorgestelde quota voor de jaren 2022 tot 2025, alsook de overeenkomstige GVI:

Quota GSC's	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Van kracht	10,0%	10,8%	11,5%	12,3%	13,1%	14,0%
Voorgesteld	-	-	14,7%	17,2%	18,8%	20,1%
GVI	100%	143-151%	125%	100%	75%	50%

Tabel 2: Door BRUGEL voorgestelde quota voor de periode 2022-2025

Merk op dat het niet onwaarschijnlijk is dat de quota vanaf 2026 geleidelijk zullen worden verlaagd en mogelijk in 2030 zullen terugkeren naar niveaus die dicht bij het huidige quotum voor 2021 liggen (10,80%). De opwaartse herziening van de quota voor de komende vier jaar zou een deel van het overschot aan GSC's moeten absorberen om een terugkeer naar een evenwichtiger marktsituatie mogelijk te maken. Bovendien loopt de toekenning van GSC's aan de verbrandingsoven af op 1 februari 2026 en zullen veel fotovoltaïsche installaties hun tienjarige periode om in aanmerking te komen hebben bereikt, terwijl tegelijkertijd wordt verwacht dat de levering van elektriciteit waarvoor quota gelden, zal blijven toenemen.

* *

*

5 Bibliografie

1. Ordonnantie van 19 juli 2001 betreffende de organisatie van de elektriciteitsmarkt in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest, beschikbaar op http://www.ejustice.just.fgov.be/cgi_loi/change_lg.pl?language=nl&la=N&cn=2001071901&table_name=wet.
2. Besluit van 17 december 2015 van de Brusselse Hoofdstedelijke Regering betreffende de promotie van groene elektriciteit beschikbaar op https://www.ejustice.just.fgov.be/cgi_loi/change_lg.pl?language=nl&la=N&cn=2015121728&table_name=wet
3. Besluit van 29 november 2012 van de Brusselse Hoofdstedelijke Regering tot vastlegging van de quota van groenestroomcertificaten voor het jaar 2013 en volgende, beschikbaar op http://www.ejustice.just.fgov.be/cgi_loi/change_lg.pl?language=nl&la=N&cn=2012112905&table_name=wet
4. Gemeenschappelijke Algemene Beleidsverklaring van de Brusselse Hoofdstedelijke Regering en het Verenigd College van de Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie, Regeerperiode 2019-2024, beschikbaar op <http://www.parlement.brussels/wp-content/uploads/2019/07/07-20-Algemene-Beleidsverklaring-brussels-parelement-2019.pdf>
5. Energie-Klimaatplan, Brussels Hoofdstedelijk Gewest, oktober 2019, beschikbaar op https://document.environnement.brussels/opac_css/elecfile/Plan_Energie_climat_Klimaatplan_2030_NL
6. Kwalitatieve studie over het over het huidige systeem ter ondersteuning van de productie van hernieuwbare energie in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest, en de mogelijke ontwikkeling ervan, PricewaterhouseCoopers, januari 2020, beschikbaar op <https://www.brugel.brussels/publication/document/adviezen/2020/nl/Advies-298-studie-evolutie-ondersteuningssysteem-installaties-productie-hernieuwbare-energie.pdf>
7. Advies 298 betreffende de studie en de evolutie van het ondersteuningssysteem voor installaties voor de productie van hernieuwbare energie <https://www.brugel.brussels/publication/document/adviezen/2020/nl/Advies-298-studie-evolutie-ondersteuningssysteem-installaties-productie-hernieuwbare-energie.pdf>
8. Voorstel nr. 25 van BRUGEL van 28.08.2020 betreffende de vermenigvuldigingscoëfficiënt toegepast op fotovoltaïsche installaties – Analyse van de economische parameters, beschikbaar op <https://www.brugel.brussels/publication/document/voorstellen/2020/nl/VOORSTEL-25-VERMENIGVULDIGINGSCOEFFICIENT-TOEGEPAST-FOTOVOLTAISCHE-INSTALLATIES-ANALYSE-ECONOMISCHE-PARAMETERS.pdf>
9. Voorstel nr. 26 van BRUGEL van 02.09.2020 met betrekking tot de vermenigvuldigingscoëfficiënt toegepast op warmtekrachtkoppeling in collectieve huisvesting – Analyse van de economische parameters, beschikbaar op <https://www.brugel.brussels/publication/document/voorstellen/2020/nl/VOORSTEL-26-VERMENIGVULDIGINGSCOEFFICIENT-WARMTEKRACHTKOPPELING-WONINGEN-COLLECTIEF.pdf>
10. Total electricity demand forecasting, Methodology description for short-term projection of total electricity demand for Belgium in the framework of the strategic reserve volume evaluation, Climact en Elia, juni 2020, beschikbaar op https://www.elia.be/en/public-consultation/20200603_public-consultation-on-the-methodology-of-volumes-of-strategic-reserve-for-winter-2021-2022